

Tvrzení a definice pečlivě formulujte včetně všech předpokladů. Odpovědi na otázky zdůvodněte. Pokud používáte nějaké netriviální tvrzení z přednášky, uveďte explicitně odkaz (často budete vyzváni, abyste všechna použitá tvrzení zformulovali). Časový limit je 160 minut.

1. (2 body) Uveďte definici direktního součin dvou algeber $(A, *, +)$ a $(B, \cdot, \circ)$ typu (2,2).
2. (3 body) Formulujte Cayleyovu reprezentaci grup. Uveďte explicitně, jak to zobrazení vypadá, vysvětlete značení.
3. (5 bodů) Rozhodněte, zda je grupa $\mathbb{Z}_{24}^*$ cyklická. Své tvrzení zdůvodněte. Formulujte všechna tvrzení, která používáte.
4. (5 bodů) Rozhodněte, zda je faktorokruh $\mathbb{Q}[x]/(x^2 + 2)$ tělesem. Formulujte všechna tvrzení, která používáte.

5. (3 body) Číslo $a \in \mathbb{R}$ nazveme konstruovatelné, pokud, je-li dána úsečka délky 1, lze zkonstruovat pravítkem a kružítkem úsečku délky a . Je číslo $\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{1+\sqrt{2}}}$ konstruovatelné? Stručně zdůvodněte.

6. (4 body) Definujte pojem algebraického uzávěru a napište, jak vypadá algebraický uzávěr tělesa $\mathbb{Q}$.

7. (6 bodů) Definujte pojem kořenového a rozkladového nadtělesa. Uvedte, až na izomorfismus, všechna kořenová a všechna rozkladová nadtělesa polynomu $(x^3 + 2)(x^2 + 2)$ nad $\mathbb{Q}$.

8. (12 bodů) Definujte pojem stupeň rozšíření těles a pojem algebraického rozšíření. Která z následujících tvrzení jsou pravdivá?

- (1) Algebraická rozšíření mají konečný stupeň.
- (2) Rozšíření konečného stupně jsou algebraická.

Pravdivá tvrzení dokažte. Pro nepravdivá tvrzení uveďte protipříklad.

9. (8 bodů) Dokažte, že eukleidovské obory jsou obory hlavních ideálů.

10. (8 bodů) Buď $\mathbf{G}$ grupa. Pro každé $a \in G$ definujeme zobrazení $\psi_a : G \rightarrow G$ předpisem $\psi_a(x) = axa^{-1}$. Definujeme zobrazení $\varphi : \mathbf{G} \rightarrow \mathbf{S}_G$ předpisem $\varphi(a) = \psi_a$. Dokažte, že skutečně $\psi_a \in S_G$ a rozhodněte, zda je zobrazení φ homomorfismus. Uveďte příklad grupy, pro kterou je zobrazení φ prosté, a uveďte příklad grupy, pro kterou prosté není.

11. (12 bodů) Uvažujme grupu $\mathbf{D}_{20}$ všech symetrií pravidelného 10-úhelníka a její podgrupu $\mathbf{H}$ sestávající z identity a středové symetrie.

- a) Dokažte, že $\mathbf{H}$ je normální podgrupou v $\mathbf{D}_{20}$.
- b) Rozhodněte, zda je faktorgrupa $\mathbf{D}_{20}/\mathbf{H}$ abelovská.

Formulujte všechna tvrzení, která používáte.

12. (12 bodů)

- a) Uveďte, jak vypadají prvky prvky tělesa $\mathbb{Q}(e^{2\pi i/5})$. Jaký je stupeň tohoto rozšíření nad $\mathbb{Q}$?
- b) Uveďte, jak vypadají prvky grupy $\mathbf{Gal}(\mathbb{Q}(e^{2\pi i/5}) : \mathbb{Q})$. Je tato grupa cyklická?

Formulujte všechna tvrzení, která používáte. Bez důkazu můžete využít fakt, že polynom $x^4 + x^3 + x^2 + x + 1$ je v $\mathbb{Q}[x]$ ireducibilní.